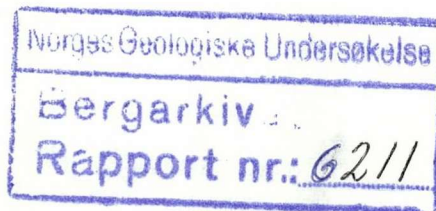

juni 1957.

Rapport

fra

Befaring ved Bjertnes Feltspatforekomst 7/6 1957.

Befaringen ble foretatt sammen med direktør H. Bjørum og bedriftsøkonom Leif Bjølgerud.

Formålet for befaringen var å undersøke hvorledes forekomsten er utviklet i relasjon til de beskrivelser som er gitt i rapporter av 26/6 1954 og 24/1 1956 med kartbilag,- og derpå diskutere planene for fremtidig drift. --

De utsprengte gruberom viser, at den store kvarts- feltspat-ansamling har utviklet seg således som det er antydnet i rapport av 24/1 1956 med kartbilag, og forekomsten fortsetter - på skrå - mot dypet uten at der kan sees noe som tyder på at den smalner sammen. Man har - i horisontalplanet - ikke nådd ytterkantene, men det ser ut til at horisontalsnittet har linseform.

Der er produsert et stort kvantum lste sort feltspat, men for øyeblikket er strossene i bunden drevet inn i et gangparti med nesten ren kvarts.

I stigorten fra stollen er det påvist at der forekommer lste sort feltspat under kvartsen i den vestlige del av bunnetasjen. Kvartsdekket over feltspaten er der ca. 3 m. Da kvartsen er så ren at den kan brytes med fordel, var man enige om, at den rene kvarts - som danner gulvet i bunnetasjen - bør strosses ut. Samtidig med at dette er et produksjonsarbeide, er det et verdifullt oppfaringsarbeide, hvorved mulige forekomster av ren feltspat kan avdekkes. Man må regne med den mulighet, at der under utstrossing av kvartsen kan finnes ansamlinger av feltspat, hvorpå der kan legges strosser på skrå mot dypet under den kvarts-ansamling, som der nu arbeides i. --

Når den nuværende bunnetasje er utdrevet, kan der igangsettes dagbruddsdrift på gjenstående feltspat i østveggen

Vedrørende fremtidig drift av feltspat - kvartsforekomster av Bjertnestypen kan uttales, at man kan ikke vente å få en noenlunde jevn produksjon, når der kun er ett arbeidspunkt. Det kan nemlig da ikke unngås at feltspat og kvarts kommer til å skifte med å være hovedmineralet i bruddet.

Hvis man ønsker å utrede de nærmeste fremtidsmuligheter, og samtidig tilrettelegge muligheten for drift av flere strosser, kan jeg ikke se at der kan velges annen fremgangsmåte enn den som er beskrevet i mine rapporter av 26/6 54 og 24/1 56 (de siste avsnitt). --

Jeg vil også anbefale at man undersøker om der finnes en ny, drivverdig feltspatforekomst i pegmatittgangens fortsettelse mot nord.

Hvis man følger pegmatittgangen, som går under det steile avhell i dalens vestside, vil man se enkelte småpartier med ren feltspat. Øverst i dalføret, der hvor den steile vestsiden går over i et småkupert terreng, har jeg i småknausene set partier med ren feltspat. Fjellgrunnen er sterkt overdekket. Det var derfor ikke mulig å uttale noe om verdien av forekomsten, men jeg vil anbefale at man foretar litt avdekning og eventuelt sprengning, for å bringe på det rene om der er en drivverdig forekomst.

Arne Bugge.

26/6 1954.

R a p p o r t

fra

befaring ved Bjertnes feltspatbrudd i Krødsherad

9. juni 1954.

Befaringen ble foretatt sammen med direktør H. Bjørum.

Bergarten er gneisgranitt av den vanlige Telemark gneisgranitttype. Skifrihetsretningen er nord 30° vest. Skifrihetsflatene har fall (vinkel med horisontalplanet) 30° mot sydvest.

Mellom gneisgranittens skifrihetsflater er inntrengt pegmatittganger av skiftende bredde.

Pegmatittgangene skjærer lokalt over skifrihetsflatene, men følger stort sett skifrihetsretningen. Iallfall 3 steder er i pegmatitten utkrystalliseret rene partier med feltspat og kvarts. Gangene forekommer i en smal dalkløft som av forvitringen er utformet langs steiltstående slepper som har nord-sydlig retning. Sleppene gjennomskjærer pegmatittgangene og kan derfor ikke ha hatt noen innflytelse på feltspatens utkrystallisering. Det er dog mulig at der har forekommet forkastninger langs sleppene. I bunnen av dalen og på hver side av dalbunnen - ved bruddene - er funnet feltspatrike pegmatittganger.

På grunn av at det var sterkt regnvær da jeg foretok befaringen, var det ikke mulig å tegne de profiler og horisontalskisser som må tegnes for å få en oversiktsorientering over gangenes oppreden og sammenheng.

Mitt inntrykk fra den orienterende befaring er at gneisgranitten i den dype dal gjennomskjæres i vestre side ved det store felt-

spatbrudd og nedover i dalbunnen - av en pegmatittgang med 30° fall mot sydvest. I østsiden står ved bruddene en feltspatførende pegmatittgang som går på skrå oppover inn i østre dalside.

Dette kan være en ny gang som ligger under den store gang i vestsiden, men det er også mulig at det er den vestre gang som langs de nord-syd rettede slepper er forkastet til et lavere plan, og at den mot dypet ikke går lenger enn til sleppene i dalens bunn.

I den vestlige gang er brutt 12000 - 14000 tonn feltspat ^{i en liten fjellknause og i} et brudd som er omtrent 25 m. langt, 15 m. bredt og 12 m. dypt.

Bruddets lengdeakse faller sammen med skifrihetsretningen nord 30° vest.

Det østlige brudd er drevet som stigstrosser oppover mot dagen i dalens østside. Det antas at der er brutt 1000 - 2000 tonn i denne gang.

Den her gitte utredning om feltspatforekomstens mulige fortsettelse, bør kun oppfattes som en arbeidshypotese som det kan være praktisk å legge til grunn for driften, inntil man får iakttagelser som kan gi sikrere retningslinjer.

De retningslinjer som nå kan gis kan resumeres på følgende måte:

- 1) Pegmatittgangene har i horisontalplanet retning nord ca. 30° vest og fall (vinkel med horisontalplanet) 30° mot sydvest.
- 2) Ved å drive forsøksarbeider med retning nord 30° vest antas det at man - stort sett - følger gangretningen, men man må være forberedt på at gangen gjør "spring" til sidene.
- 3) I selve gangflaten kan man ikke vente å finne jevn fordeling av de rene feltspat og kvartsansamlinger. Det er mulig at feltspatanrikningene er samlet i linseformige masser som "stokkformig" går mot dypet på gangflatenes plan. Man må også regne med muligheten av at feltspatanrikningen kortere og lengere stykker kan svinne hen.

- 4) Det er mulig at anrikede, stokkforige, feltspatmasser har en "draging" mot dypet således at de i denne retning har skråning (feltdragning) mot nordvest eller sydøst. Der foreligger ennu ikke tilstrekkelig iakttagelser til at der kan tas standpunkt til dette spørsmål.

Stabekk, 26. juni 1954.

